

Arbetsmarknadsutskottets betänkande 2025/26:AU8

Integration

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden, bl.a. med hänvisning till pågående beredningsarbete. Yrkandena gäller bl.a. nyanländas bosättning, etableringsinsatserna och parallella samhällsstrukturer. I betänkandet finns åtta reservationer (S, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (SD).

Behandlade förslag

49 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet5

Utskottets överväganden.....6

 Nyanländas bosättning.....6

 Etableringsinsatserna.....9

 Samhällsorientering15

 Nyanlända kvinnors etablering.....17

 Civilsamhällets betydelse för integrationen.....22

 Parallella samhällsstrukturer23

 Samhällsgemenskap27

Reservationer33

 1. Nyanländas bosättning, punkt 1 (S).....33

 2. Nyanländas bosättning, punkt 1 (C)34

 3. Etableringsinsatserna, punkt 2 (S)35

 4. Etableringsinsatserna, punkt 2 (V)36

 5. Etableringsinsatserna, punkt 2 (C).....36

 6. Samhällsorientering, punkt 3 (S)37

 7. Nyanlända kvinnors etablering, punkt 4 (S, MP)38

 8. Civilsamhällets betydelse för integrationen, punkt 5 (C)39

Särskilt yttrande.....40

 Integration (SD).....40

Bilaga

Förteckning över behandlade förslag.....41

 Motioner från allmänna motionstiden 2025/2641

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Nyanländas bosättning

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1282 av Josefin Malmqvist (M),

2025/26:3190 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 28,

2025/26:3587 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 7 och

2025/26:3592 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 2.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (C)

2. Etableringsinsatserna

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:119 av Jamal El-Haj (-),

2025/26:130 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1 och 3,

2025/26:1025 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1–3, 5 och 6,

2025/26:1032 av Jamal El-Haj (-) yrkande 4,

2025/26:1211 av Eva Lindh m.fl. (S),

2025/26:1485 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1–3,

2025/26:1533 av Emma Ahlström Köster (M) yrkandena 5–7,

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 20,

2025/26:3190 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 26 och

2025/26:3592 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 3.

Reservation 3 (S)

Reservation 4 (V)

Reservation 5 (C)

3. Samhällsorientering

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1284 av Josefin Malmqvist (M) och

2025/26:1811 av Aida Birinxhiku (S).

Reservation 6 (S)

4. Nyanlända kvinnors etablering

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1506 av Jamal El-Haj (-) yrkande 3,

2025/26:2760 av Lawen Redar (S),

2025/26:3591 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 6 och

2025/26:3592 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkandena 6 och 7.

Reservation 7 (S, MP)

5. Civilsamhällets betydelse för integrationen

Riksdagen avslår motion

2025/26:3190 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 34.

Reservation 8 (C)

6. Parallella samhällsstrukturer

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:131 av Josef Fransson (SD),

2025/26:179 av Nima Gholam Ali Pour (SD),

2025/26:265 av Martin Westmont (SD),

2025/26:1606 av Mauricio Rojas (L) yrkandena 1–5 och

2025/26:1712 av Ann-Sofie Alm (M) yrkandena 1 och 2.

7. Samhällsgemenskap

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:162 av Nima Gholam Ali Pour (SD),

2025/26:593 av Staffan Eklöf och Rashid Farivar (båda SD),

2025/26:1019 av Jamal El-Haj (-),

2025/26:1023 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1026 av Jamal El-Haj (-) och

2025/26:1520 av Emma Ahlström Köster (M) yrkandena 2 och 7.

Stockholm den 29 januari 2026

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Magnus Persson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Magnus Persson (SD), Ardalan Shekarabi (S), Saila Quicklund (M), Adrian Magnusson (S), Ann-Christine Frohm (SD), Johanna Haraldsson (S), Arin Karapet (M), Serkan Köse (S), Sara Gille (SD), Merit Frost Lindberg (M), Ciczie Weidby (V), Camilla Rinaldo Miller (KD), Martina Johansson (C), Mats Arkhem (SD), Leila Ali Elmi (MP), Helene Odenjung (L) och Jonathan Svensson (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet 49 motionsyrkanden om integration från allmänna motionstiden 2025/26. Motionsyrkandena rör frågor om bl.a. nyanländas bosättning, etableringsinsatserna och parallella samhällsstrukturer. Motionsyrkandena finns i bilagan.

I samband med utskottets beredning av budgetpropositionen för 2026 lämnade regeringen information om utgiftsområdena 13 och 14 genom arbetsmarknadsminister Johan Britz (L), jämställdhetsminister Nina Larsson (L) och statssekreterare Adam Alfredsson.

Vidare har utbildnings- och integrationsminister Simona Mohamsson (L) lämnat information om regeringens integrationspolitik. Utskottet har också fått information av företrädare för Arbetsförmedlingen och Statistiska centralbyrån (SCB). Under riksmötet 2024/25 fick utskottet information av Utredningen om ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända.

Utskottets överväganden

Nyanländas bosättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om nyanländas bosättning.
Jämför reservation 1 (S) och 2 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3587 värnar Ida Karkiainen m.fl. (S) om intentionerna med bosättningslagen som enligt motionärerna innebär att mottagandet fördelas jämnt mellan kommunerna i hela landet (yrkande 7).

I kommittémotion 2025/26:3592 ser Ardalan Shekarabi m.fl. (S) ett behov av att stärka etableringen och bryta segregationen (yrkande 2). Ett led i detta arbete måste enligt motionärerna vara att säkerställa att alla kommuner tar sitt ansvar och att alla nyanlända får likvärdiga möjligheter oavsett var de bosätts.

I kommittémotion 2025/26:3190 föreslår Jonny Cato m.fl. (C) att större hänsyn ska tas till individuella kriterier, såsom tidigare arbetslivserfarenhet, när beslut fattas om vilken kommun en nyanländ ska hänvisas till med stöd av bosättningslagen (yrkande 28).

I motion 2025/26:1282 anser Josefin Malmqvist (M) att det bör införas en nationell reglering för tidsbegränsat etableringsboende som innebär att nyanlända som omfattas av bosättningslagen erbjuds bostad av kommunen i maximalt två år.

Bakgrund

Bosättningslagen

Enligt 5 § lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningslagen) är en kommun skyldig att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen. Av 7 § framgår det att vid fördelningen av anvisningar mellan kommuner ska hänsyn tas till kommunens arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek och det sammantagna mottagande av nyanlända och ensamkommande barn samt till omfattningen av asylsökande som vistas i kommunen.

Av 8 § framgår det att regeringen får meddela föreskrifter om bl.a. fastställande av antalet nyanlända som ska anvisas under ett visst år, förfarandet för fördelning av anvisningar mellan kommuner och vilka kriterier, utöver de ovannämnda, som får beaktas vid fördelningen av anvisningar.

Av förordningen (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning framgår att när kommunalen beslutas får även kommunernas förutsättningar att tillhandahålla bostäder beaktas (SFS 2024:319).

Syftet med lagen är enligt förarbetena att alla kommuner ska vara med och ta ansvar för mottagandet av nyanlända för att förbättra de nyanländas etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet (prop. 2015/16:54 s. 1).

Riksrevisionens granskning av bosättningslagen

Riksrevisionen granskade 2021 om reformen av anvisningssystemet för vissa nyanländas bosättning hade levt upp till intentionerna om ett snabbare och jämnare fördelat mottagande mellan kommuner och om en bättre etablering av nyanlända på arbetsmarknaden (RiR 2021:29). Granskningen visade bl.a. att mottagandet av nyanlända i kommuner efter anvisning hade blivit snabbare efter det att bosättningslagen införts. Vidare bedömde Riksrevisionen att Migrationsverkets arbete med att ta fram förslag på antalet nyanlända som ska omfattas av anvisning och fördelningen mellan län (länstal) fungerade väl och främjade ett jämnare mottagande mellan kommuner.

Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända

Utredningen om ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända har haft i uppdrag att föreslå ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända. I utredarens uppdrag ingick att öka kommunernas inflytande över mottagandet av nyanlända och skapa goda förutsättningar för ett likvärdigt, enhetligt och flexibelt mottagande i kommunerna (dir. 2024:22).

I betänkandet Etableringsboendelagen – ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35) föreslås bl.a. följande:

- Kommunerna ska få större inflytande över hur många nyanlända de ska ta emot genom att de ges möjlighet att ange ett önskat kommunalt.
- Bostadssituationen och förekomsten av områden med problem kopplade till utanförskap tillkommer som kriterier som ska beaktas vid fördelningen av nyanlända mellan kommuner.
- Det ska införas en ny modell med etableringsboende som innebär att kommunerna ansvarar för att ordna ett etableringsboende för vissa nyanlända. I normalfallet ska nyanlända ha rätt till etableringsboende i 36 månader.
- Rätten till etableringsboende ska vara villkorad, och den kan upphöra i förtid. En nyanländ som inte aktivt bidrar till sin etablering i arbets- och samhällslivet kan förlora sin rätt till etableringsboende.

Utredningens förslag har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

I budgetpropositionen för 2026 aviserar regeringen att den avser att återkomma till riksdagen med en proposition under 2026 med förslag om bl.a. ett nationellt system med tidsbegränsat etableringsboende som villkoras med att nyanlända bidrar till sin etablering. I det nya systemet ökar enligt

regeringen flexibiliteten, och kommunerna får större inflytande över mottagandet. Dessutom ska bostadssituationen och förekomsten av utanförskapsområden beaktas vid fördelningen av nyanlända mellan kommuner (prop. 2025/26:1 utg.omr. 13 avsnitt 3.5 och 3.6).

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om bosättningslagen behandlades av utskottet senast i betänkande 2024/25:AU5 Integration (s. 6 f.). Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prot. 2024/25:73).

I betänkande 2021/22:AU13 behandlade utskottet regeringens skrivelse 2021/22:191 Riksrevisionens rapport om bosättningslagen och fyra motioner som hade väckts med anledning av skrivelsen. Motionsyrkandena avstyrktes och utskottet föreslog att skrivelsen skulle läggas till handlingarna. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2021/22:290).

Utskottets ställningstagande

Utgångspunkten för den nuvarande regleringen av nyanländas bosättning är att alla kommuner ska vara med och ta ansvar för mottagandet av nyanlända och för att förbättra de nyanländas etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet. I kommittémotion 2025/26:3190 (C) yrkande 28 och motion 2025/26:1282 (M) finns förslag om en översyn av bosättningslagen, om än i olika riktning. I kommittémotion 2025/26:3587 (S) yrkande 7 värnar motionärerna om den nuvarande utformningen av bosättningslagen som de menar bidrar till att mottagandet fördelas jämnt mellan kommunerna. Ett liknande förslag om att säkerställa att alla kommuner tar sitt ansvar framförs i kommittémotion 2025/26:3592 (S) yrkande 2.

Utskottet konstaterar att bosättningslagen infördes under en tid då mottagandet var högt och det fanns problem med långa kötider i anläggningsboenden som försenade etableringen av nyanlända. Riksrevisionen har i en tidigare granskning gjort den övergripande bedömningen att intentionerna med lagen har uppnåtts, dvs. att alla kommuner ska ta ansvar för mottagandet av nyanlända. Utskottet anser dock att det finns utmaningar med det nuvarande systemet. Kommunerna har bl.a. små möjligheter att påverka omfattningen av mottagandet efter anvisning, oavsett om kommunerna vill ta emot fler eller färre nyanlända än de tilldelas. Dessutom är det så att många kommuner har problem med utanförskap efter ett tidigare högt mottagande eller brist på boenden. Därför är det enligt utskottet angeläget att det skapas bättre förutsättningar för att nyanlända snabbt och ordnat ska kunna tas emot och påbörja sin etablering i arbets- och samhällslivet och för att motverka ytterligare utanförskap.

Utskottet noterar att en särskild utredare har haft i uppdrag att föreslå ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända som ska ersätta det nuvarande systemet. Utskottet noterar vidare att regeringen i budgetpropositionen för

2026 aviserar att den avser att återkomma till riksdagen med en proposition under 2026 med förslag om ett nationellt system med tidsbegränsat etableringsboende som villkoras med att nyanlända bidrar till sin etablering. I det nya systemet ska flexibiliteten öka och kommunerna få större inflytande över mottagandet. Utskottet välkomnar en sådan inriktning där kommunerna kommer att få ett större inflytande över mottagandet.

Enligt regeringens propositionsförteckning daterad januari 2026 planerar regeringen att överlämna en proposition till riksdagen i mars 2026. Utskottet ser fram emot att inom kort ta del av och bereda denna proposition och återkomma till frågor om nyanländas bosättning. Därmed finner utskottet inte skäl att ta något initiativ på området, varför de aktuella motionsyrkandena bör avslås.

Etableringsinsatserna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om etableringsinsatserna.
Jämför reservation 3 (S), 4 (V) och 5 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3592 ser Ardalan Shekarabi m.fl. (S) ett behov av en effektiv integration (yrkande 3). Enligt motionärerna ska alla få stöd och ta sitt ansvar för att rusta sig med kunskaper för att hitta en plats i samhället och på arbetsmarknaden, bl.a. genom tidiga och obligatoriska etableringsfrämjande insatser.

I kommittémotion 2025/26:2778 anser Nadja Awad m.fl. (V) att regeringen bör återkomma med förslag för att förbättra livsvillkoren för nyanlända med funktionsnedsättning (yrkande 20). Motionärerna pekar på att det brister i etableringsprocessen för denna grupp, bl.a. när det gäller behov av vård och kunskap om nyanländas rättigheter.

I kommittémotion 2025/26:3190 anser Jonny Cato m.fl. (C) att nyanlända invandrare i högre grad bör kunna bidra till den långsiktiga finansieringen av sin försörjning och föreslår därför att möjligheten till etableringslån i stället för etableringsersättning utreds (yrkande 26).

I motion 2025/26:1211 vill Eva Lindh m.fl. (S) ta fram en struktur för att ge nyanlända invandrare en kontaktperson eller kontaktfamilj.

I motion 2025/26:1533 anser Emma Ahlström Köster (M) att det bör undersökas vilka möjligheter det finns att skärpa kontroller och sanktioner mot nyanlända som medvetet undviker att delta i arbetsmarknadsinsatser eller samhällsintroduktion (yrkande 5). Även möjligheten att stärka tillgången till språk- och arbetsmarknadsinsatser, validering av utländska examina samt matchning mot arbetsgivare bör undersökas (yrkande 6). Motionären ser även behov av att undersöka möjligheten att ta fram en nationell strategi med tydliga

mål för ökad självförsörjningsgrad bland utrikes födda och andra grupper som i dag är långvarigt beroende av bidrag, samt att redovisa resultaten årligen (yrkande 7).

I motion 2025/26:119 vill Jamal El-Haj (-) att regeringen som ett led i arbetet med att möta integrationsmaningar tar initiativ till ett nationellt program där kommuner och myndigheter erbjuder praktikplatser för arbetslösa bidragstagare.

I motion 2025/26:130 anser Jamal El-Haj (-) att praktik i största möjliga mån bör matcha människors utbildning och yrkesbakgrund, ha kvalitets-säkrade handledningsrutiner och bidra till sociala och professionella nätverk som stärker etableringen (yrkande 1). Motionären ser också ett behov av att förbättra tillgången till information genom en central, användarvänlig digital portal – exempelvis via Universitets- och högskolerådet eller Arbetsförmedlingen (yrkande 3).

I motion 2025/26:1025 lyfter Jamal El-Haj (-) fram att Sverige länge har varit ett migrationsland till vilket människor från olika delar av världen har kommit för att bygga sina liv och bidra till det nya samhället. För att underlätta en sådan integrationsprocess föreslår motionären en ökad tillgång till språk- och integrationsprogram (yrkande 1), ett stärkt samarbete mellan företag och utbildningsinstitutioner (yrkande 2), mentorskapsprogram för att de lättare ska kunna navigera på arbetsmarknaden och bygga nätverk (yrkande 3), utbildningsprogram för att öka förståelsen för kulturell mångfald (yrkande 5) samt ett ökat fokus på regional integration (yrkande 6).

I motion 2025/26:1032 anser Jamal El-Haj (-) att integrationsinsatser, inklusive språk- och yrkesutbildning, ska prioriteras för att snabbare få nyanlända i egen försörjning (yrkande 4).

I motion 2025/26:1485 ser Jamal El-Haj (-) ett behov att stärka integrationen av syrier som kommit till Sverige efter 2015 (yrkande 1). I detta arbete bör det ingå att utreda och införa ett snabbare och mer effektivt system för validering av utländska utbildningar och yrkeskompetenser, särskilt för personer från Syrien (yrkande 2). Vidare bör regeringen utveckla en nationell strategi för integration av syrier som kombinerar språkutbildning, arbetsmarknadsinsatser, psykisk hälsa och bostadsplanering, i nära samarbete med kommuner och civilsamhälle (yrkande 3).

Bakgrund

Etableringsprogrammet

Som framgår ovan finns i förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare bestämmelser om det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (etableringsprogrammet). Enligt 2 § är syftet med etableringsprogrammet att underlätta och påskynda vissa nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet. Av 23 § framgår att den som deltar i etableringsprogrammet får ersättning enligt förordningen (2017:819) om ersättning till deltagare i

arbetsmarknadspolitiska insatser. Enligt 6 kap. i denna förordning kan deltagarna få en varning eller stängas av från rätten till ersättning ett visst antal dagar om de missköter sitt arbetssökande, förlänger tiden i arbetslöshet eller orsakar sin arbetslöshet.

Budgetpropositionen för 2026

I budgetpropositionen för 2026 aviserar regeringen att ersättningen till deltagare i etableringsprogrammet ska reformeras och bl.a. ska etableringstillägget och bostadsersättningen avskaffas. De medel som därmed frigörs ska användas till att finansiera en höjning av etableringsersättningen och införa ett individualiserat barntillägg (prop. 2025/26:1 utg.omr. 14 avsnitt 3.5).

När det gäller etableringsjobben är regeringens utgångspunkt att dessa bör förlängas eftersom genomförandet av stödet fördröjdes och behovet av stöd kvarstår för målgrupperna långtidsarbetslösa och nyanlända invandrare. Regeringen föreslår medel för att förlänga etableringsjobben.

Det föreslås också en satsning för att stödja Arbetsförmedlingens uppdrag att förbättra sökaktiviteten, matchningen och kontrollen av arbetssökande.

Utskottet tillstyrkte regeringens förslag, och riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prop. 2025/26:1 utg.omr. 14 avsnitt 3.5 och 3.6, bet. 2025/26:AU2, rskr. 2025/26:119).

Uppdrag till Arbetsförmedlingen att förbättra matchningen och kontrollen av arbetssökande

Arbetsförmedlingen har genom sitt regleringsbrev för 2025 fått i uppdrag att förbättra matchningen och kontrollen av arbetssökande. Arbetsförmedlingen ska som en del i detta uppdrag vidareutveckla arbetet med aktivitetsrapporter, handlingsplaner, platsanvisningar och platsförslag för att ge stöd i arbetssökandet och kontrollera att arbetssökande står till arbetsmarknadens förfogande och aktivt söker arbete.

I sin redovisning av uppdraget i oktober 2025 anför myndigheten bl.a. att vidtagna åtgärder har gett resultat och att handlingsplanernas kvalitet har förbättrats kraftigt i fråga om geografiskt och yrkesmässigt sökområde. Det har också skett en betydande ökning av antalet skickade meddelanden med anledning av att den arbetssökande har begränsat sitt geografiska och/eller yrkesmässiga sökområde (dnr Af-2025/0014 1427).

Uppdrag till Arbetsförmedlingen att öka kännedomen om etableringsjobb

Arbetsförmedlingen har genom sitt regleringsbrev för 2026 fått i uppdrag att öka kännedomen om etableringsjobb hos arbetsgivare, arbetssökande och andra aktörer i syfte att öka antalet arbetssökande som anställs med etableringsjobb. Uppdraget ska genomföras i dialog med arbetsmarknadens parter.

Uppdraget ska redovisas genom en lägesbeskrivning den 28 april 2026 och en slutredovisning den 28 april 2027.

Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning

Riksrevisionen har granskat om genomförandet av arbetsmarknadspolitiken för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är effektivt. Den huvudsakliga granskningsperioden omfattar perioden 2013–2024, med tonvikt på de senaste åren. Riksrevisionens slutsats är att granskningen visar på effektivitetsbrister i Arbetsförmedlingens arbete med denna grupp. Riksrevisionen bedömer också att regeringens styrning inte har varit tillräckligt effektiv.

I skrivelse 2025/26:72 anser regeringen att ett effektivt och individanpassat stöd från Arbetsförmedlingen är avgörande för att fler personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Regeringen har identifierat att det behövs en rad insatser för att förbättra stödet på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Vidare anför regeringen att den fortsatt följer Arbetsförmedlingens arbete med att ge ändamålsenligt stöd till personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och kommer att överväga behovet av ytterligare åtgärder. Riksrevisionens granskning utgör enligt regeringen ett värdefullt bidrag i det arbetet.

Lagrådsremiss om reformerat försörjningsstöd

I december 2025 beslutade regeringen om lagrådsremissen Reformerat försörjningsstöd – bidragstak och ökade möjligheter till arbete. I remissen lämnas lagförslag om ett bidragstak som syftar till att öka det ekonomiska utbytet av att gå från försörjningsstöd till arbete. Regeringen föreslår bl.a. att riksnormen ska beräknas utifrån ett referensvärde som baseras på prisundersökningar av olika hushållstypers baskonsumtion. Dessutom föreslås vissa ändringar i riksnormens kostnadsposter, begränsningar i möjligheten att lämna försörjningsstöd utöver riksnormen samt en begränsning av försörjningsstödet för större hushåll.

Lagrådsremiss om aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd

I december 2025 beslutade regeringen om lagrådsremissen Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd. I remissen lämnas lagförslag om ett aktivitetskrav som villkor för rätt till försörjningsstöd. Syftet är att motverka utanförskap, införa ett enhetligt reglerat aktivitetskrav och bidra till att ta tillvara arbetskraft. Aktivitetskravet föreslås komplettera andra insatser, som deltagande i statlig arbetsmarknadspolitisk verksamhet och utbildningsinsatser.

Regeringen föreslår bl.a. att socialnämnden ska vara skyldig att tillhandahålla aktiviteter och att aktivitetskravet ska gälla enskilda som har fått

försörjningsstöd under minst tre sammanhängande månader. Aktiviteterna ska bidra till att öka den enskildes förmåga att ta ett arbete och förbättra dennes språkliga förutsättningar samt bestå av jobbsökande aktiviteter eller arbetsplatsförlagda aktiviteter. Deltagandet ska anpassas efter den enskildes förmåga.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om etableringsinsatserna behandlades av utskottet senast i betänkande 2024/25:AU5 Integration (s. 12 f.). Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prot. 2024/25:73).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att det ljusnar i ekonomin, inflationen är bekämpad och konjunkturen är på väg uppåt. Samtidigt präglas arbetsmarknaden fortfarande av flera strukturella utmaningar, även om man ska hålla i minnet att i jämförelse med övriga EU-länder har Sverige både ett högt arbetskraftsdeltagande och en hög sysselsättningsgrad. En stor del av de arbetslösa, däribland utrikes födda, har emellertid inte de kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden, och frågan är då vilka insatser och vilken typ av politik som kan bidra till en bättre etablering.

Utskottet noterar att motionärerna i kommittémotion 2025/26:3592 (S) yrkande 3 lyfter fram vikten av en effektiv integration, bl.a. genom tidiga och obligatoriska etableringsfrämjande insatser. I motionerna 2025/26:119 (-), 2025/26:1025 (-) yrkandena 1–3, 5 och 6, 2025/26:1032 (-) yrkande 4 och 2025/26:1211 (S) finns ett antal förslag för att underlätta integrationen, bl.a. praktikplatser för arbetslösa bidragstagare samt språk- och integrationsprogram. I motion 2025/26:1485 (-) yrkandena 1–3 finns förslag om att stärka integrationen av syrier som kommit till Sverige efter 2015, och i motion 2025/26:1533 (M) yrkandena 5–7 efterfrågas bl.a. en strategi för en ökad självförsörjningsgrad samt skärpta kontroller och sanktioner för nyanlända som inte deltar i anvisade insatser.

För utskottet är det självklart att alla som kan arbeta också ska göra det. Människor som kommer till Sverige ska så fort som möjligt etablera sig på arbetsmarknaden och bli självförsörjande. Av budgetpropositionens resultatredovisning framgår det att integrationsproblemen fortfarande är betydande och att utrikes födda i lägre utsträckning är självförsörjande och i högre utsträckning är arbetslösa än inrikes födda. Utskottet anser att den som riskerar ett långvarigt bidragsberoende och liv i utanförskap ska mötas av samhällets stöd, men också av tydliga krav på att göra det som är nödvändigt för att komma i arbete och bli en del av samhällsgemenskapen.

Det bör alltså ställas höga krav på den som söker arbete och utskottet vill framhålla att det under höstens budgetberedning välkomnade regeringens

satsning på att förstärka Arbetsförmedlingens uppdrag att förbättra sökaktiviteten, matchningen och kontrollen av arbetssökande. Utskottet noterar att myndigheten kan visa på förbättrade resultat i detta avseende.

Av stor betydelse i detta sammanhang är också den bidragsreform som regeringen förbereder och som omfattar ett bidragstak för mottagare av försörjningsstöd, ett aktivitetskrav för försörjningsstödmottagare och en kvalificering till vissa socialförsäkringsförmåner. Bidragsreformen är enligt utskottet en väsentlig del i det pågående arbetet med att återupprätta arbetslinjen, bryta utanförskapet i samhället och förbättra integrationen.

För att förbättra de nyanländas och långtidsarbetslösas ställning på arbetsmarknaden vill utskottet även framhålla betydelsen av att regeringen möjliggjort en förlängning av etableringsjobben. Det behöver dock sägas att för att reformen ska få genomslag är det viktigt att antalet etableringsjobb ökar, och detta förutsätter att arbetsmarknadens parter tydligt arbetar för en sådan utveckling. Men tyvärr måste utskottet hålla med regeringen om att införandet i detta avseende hittills inte kan beskrivas som vidare lyckosamt. Utskottet noterar att regeringen har begärt att parterna ska lämna in en plan för att fler avtal ska komma på plats. Utskottet noterar också att Arbetsförmedlingen har fått i uppdrag att sprida kunskap om etableringsjobben.

Med det anförda anser utskottet att regeringen bedriver ett brett arbete med koppling till de frågor som tas upp av motionärerna. Därmed ser utskottet inte skäl att ta initiativ till åtgärder med anledning av de aktuella yrkandena, som därför bör avslås.

När det gäller frågan om att förbättra livsvillkoren för nyanlända med funktionsnedsättning, som tas upp i kommittémotion 2025/26:2778 (V) yrkande 20, noterar utskottet att Riksrevisionen i en granskningsrapport har visat på effektivitetsbrister i Arbetsförmedlingens arbete med denna grupp. Utskottet noterar också att regeringen, med anledning av granskningen, i en skrivelse har identifierat att det behövs en rad insatser för att förbättra stödet på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Utskottet kommer inom kort att bereda regeringens skrivelse och således återkomma till frågor om stödet på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Utskottet finner därmed inte skäl att ta något initiativ på området, varför det aktuella motionsyrkandet bör avslås.

För att få nyanlända invandrare att i högre grad bidra till sin försörjning föreslås det i kommittémotion 2025/26:3190 (C) yrkande 26 att de ska få etableringslån i stället för etableringsersättning. Utskottet noterar att regeringen i budgetpropositionen för 2026 aviserar att ersättningen till deltagare i etableringsprogrammet ska reformeras och att bl.a. etableringstillägget och bostadsersättningen ska avskaffas. I sammanhanget vill utskottet återigen hänvisa till regeringens bidragsreform, bl.a. förslaget om en kvalificering till vissa socialförsäkringsförmåner, som innebär att det ska ställas högre krav på att människor som kommer till Sverige ska kvalificera sig till den svenska välfärden. Det är enligt utskottet rimligt att de som får tillgång till förmåner också bidrar till samhället genom att arbeta. Det

pågående reformarbetet bör inte föregripas, och det aktuella motionsyrkandet bör därmed avslås.

Mot bakgrund av det anförda och regeringens samlade politik på området bör riksdagen även avslå motion 2025/26:130 (-) yrkandena 1 och 3 om att praktik i största möjliga mån bör matcha utbildning och yrkesbakgrund samt om att förbättra tillgången till information genom en central, användarvänlig digital portal.

Samhällsorientering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om samhällsorientering.
Jämför reservation 6 (S).

Motionerna

I motion 2025/26:1811 ser Aida Birinxhiku (S) ett behov av att öka kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck i samhällsorienteringen för nyanlända.

I motion 2025/26:1284 anser Josefin Malmqvist (M) att samhällsorienteringen behöver ses över med inriktningen att öka antalet timmar i ämnet, tidigare lägga samhällsorienteringen till ankomstfasen, bredda målgruppen, göra samhällsorienteringen obligatorisk för fler, införa olika kurser för olika grupper samt införa en tydligare nationell kursplan och examination.

Bakgrund

Kommunernas ansvar att tillhandahålla samhällsorientering

Enligt bestämmelser i lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (samhällsorienteringslagen) har kommunerna ansvar för att erbjuda samhällsorientering till nyanlända invandrare som har fyllt 18 men inte 66 år, är folkbokförda i en kommun och har beviljats uppehållstillstånd enligt vissa angivna bestämmelser (1 och 2 §§). Samhällsorienteringen ska påbörjas så snart som möjligt efter det att den nyanlände har folkbokförts i kommunen. Kommunens skyldighet att erbjuda samhällsorientering upphör tre år efter det att den nyanlände för första gången folkbokfördes i kommunen (4 §). Kommunen ska aktivt verka för att nå de nyanlända i kommunen som har rätt till samhällsorientering och motivera dem att delta i samhällsorienteringen (5 §). Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om samhällsorienteringens innehåll och omfattning (6 §).

Utredningen om en förbättrad samhällsorientering för nyanlända

Utredningen om en förbättrad samhällsorientering för nyanlända har haft i uppdrag att göra samhällsorienteringen obligatorisk och koppla den till relevanta ersättningssystem samt att stärka kunskaperna om det svenska samhället hos personer som bor i Sverige och tydliggöra vilka förväntningar samhället har på dem (dir. 2023:169).

I betänkandet En reformerad samhällsorientering för bättre integration (SOU 2025:55) föreslås bl.a. följande:

- Samhällsorienteringen ska bli en del av den kommunala vuxenutbildningen (komvux) i svenska för invandrare (sfi).
- Samhällsorienteringen ska vara obligatorisk för de individer som får ekonomisk ersättning förenad med krav på deltagande i insatsen, exempelvis de som deltar i etableringsprogrammet, jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar.
- Kursen i samhällsorientering ska omfatta minst 100 timmars garanterad undervisningstid, utöver de 15 timmar per vecka som ges för språkutbildningen i sfi.
- Ett skriftligt nationellt prov ska införas i kursen samhällsorientering.
- Samhällsorienteringen ska innehålla tre delar: grundläggande värderingar, hur samhället är organiserat och praktiskt vardagsliv. Kursen ska ge grundläggande kunskap om det svenska samhället, med tyngdpunkt på grundläggande värderingar baserat på lagstiftning. Jämställdhetsperspektiv bör inkluderas när det är relevant.

Utredningens förslag har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Ett motionsyrkande om samhällsorientering behandlades av utskottet senast i betänkande 2024/25:AU5 Integration (s. 18 f.). Motionsyrkandet avstyrktes. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prot. 2024/25:73).

Utskottets ställningstagande

Människor som är nya i Sverige måste få tydlig information om lagar och regler samt de grundläggande normer och värderingar som gäller i det svenska samhället. Utskottet anser att samhällsorienteringen här spelar en viktig roll under tiden som nyanländ. Utskottet konstaterar att motionärerna i detta avsnitt har förslag bl.a. om att öka kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck i samhällsorienteringen, om målgruppen för samhällsorienteringen och om att göra samhällsorienteringen obligatorisk för fler.

Vidare noterar utskottet att Utredningen om en förbättrad samhällsorientering för nyanlända föreslår att samhällsorienteringen ska vara obligatorisk för de individer som får ekonomisk ersättning förenad med krav på deltagande i insatsen, exempelvis de som deltar i etableringsprogrammet,

jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar. Utskottet noterar också att utredningen föreslår att frågor som rör hedersrelaterat våld och förtryck ska tas upp i samhällsorienteringen eftersom det enligt utredningen finns risk att det inom gruppen nyanlända kan finnas personer som både blir utsatta och utsätter andra för hedersrelaterat våld och förtryck. Utredningen framhåller att denna del innebär en betydande ändring jämfört med kursens nuvarande innehåll. Utskottet konstaterar att utredningens betänkande har remissbehandlats och att det bereds i Regeringskansliet, ett arbete som inte bör föregripas.

Med det anförda anser utskottet att riksdagen bör avslå motionerna 2025/26:1811 (S) och 2025/26:1284 (M).

Nyanlända kvinnors etablering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om nyanlända kvinnors etablering.

Jämför reservation 7 (S, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3591 riktar Ardalan Shekarabi m.fl. (S) uppmärksamhet på att fler utrikes födda kvinnor behöver komma i arbete. I sammanhanget anser motionärerna att bl.a. deltagande i arbetsmarknadsutbildning och arbetsplatsnära insatser bör prioriteras (yrkande 6). Ett liknande yrkande om förbättrad etablering för utrikes födda kvinnor finns i kommittémotion 2025/26:3592 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 6.

Vidare anser motionärerna i kommittémotion 2025/26:3592 att etableringstillägget bör individualiseras för att drivkrafterna för att delta i etableringen och att arbeta ska bli lika för kvinnor och män (yrkande 7).

I motion 2025/26:2760 anser Lawen Redar (S) att regeringen bör se över vilka alternativ som finns för att bryta den isolering som är vanlig i gruppen utrikes födda kvinnor som är anhöriginvandrare och vars anknytningsperson är en svensk medborgare. Motionären anser att dessa anhöriginvandrare bör omfattas av etableringsprogrammet och därmed få tillgång till etableringsinsatser.

I motion 2025/26:1506 av Jamal El-Haj (-) yrkande 3 föreslås att regeringen särskilt bör prioritera insatser för utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden.

Bakgrund

Etableringslagen

Lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare gäller enligt 1 § för nyanlända invandrare som fyllt 20 men inte 66 år och som har ett uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring, om det har beviljats enligt vissa uppräknade bestämmelser om uppehållstillstånd för bl.a. flyktingar och alternativt skyddsbehövande. Av 4 § framgår att Arbetsförmedlingen har ansvar för att nyanlända invandrare erbjuds insatser som syftar till att underlätta och påskynda deras etablering i arbets- och samhällslivet.

I förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare finns bestämmelser om det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (etableringsprogrammet). Av 5 § framgår bl.a. att Arbetsförmedlingen får göra en anvisning till etableringsprogrammet för en person som omfattas av lagen om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och som är anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen. En anvisning till etableringsprogrammet innebär att den nyanlände erbjuds att ta del av programmet.

Utredningen om en målstyrd integrationspolitik

Utredningen om en målstyrd integrationspolitik (Ju 2022:05) föreslår i delbetänkandet Etablering för fler – jämställda möjligheter till integration bl.a. att målgruppen för etableringsinsatser ska utvidgas. Nyanlända kvinnor och män som invandrar av familjeskäl bör ges möjlighet till ett sammanhållet stöd för etableringen i arbets- och samhällslivet. Invandrare från EES-länder eller Schweiz samt familjemedlemmar till en utlänning som har beviljats uppehållstillstånd för studier bör enligt utredningen inte omfattas av etableringslagen (SOU 2023:24, avsnitt 7).

Vidare konstaterar utredningen att det finns brister i etableringsprogrammets upplägg och grad av individualisering som i synnerhet missgynnar kvinnors möjligheter att få ett effektivt och relevant stöd. Utredningen föreslår därför att den kartläggning som Arbetsförmedlingen ska göra av nyanlända under den första tiden i etableringsprogrammet ska vara fördjupad. Arbetsförmedlingen ska lämna det stöd som den nyanlände behöver för att kunna uppfylla det som framgår av den individuella handlingsplanen. Utredningen lämnar också förslag som syftar till att ge bättre möjligheter att kombinera föräldraskap med att delta i etableringsinsatser, bl.a. en s.k. överhoppningsbar tid som innebär en möjlighet att vid beräkningen av ramtiden kunna bortse från tid för den som är förhindrad att delta i insatser på grund av vård av eget barn som är under 18 månader.

Utredningens förslag har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

Reformering av ersättningen till deltagare i etableringsprogrammet

Utredningen om en målstyrd integrationspolitik (Ju 2022:05) har även haft i uppdrag att analysera om regelverket för etableringsersättningen, etableringstillägget och bostadersättningen innehåller tillräckligt starka incitament för att de nyanlända ska börja arbeta eller utöka sin arbetstid (dir. 2023:101). I slutbetänkandet Styrkraft för lyckad integration (SOU 2024:41) lämnas förslag om att etableringstillägget ska höjas och individualiseras. Enligt utredningen skulle detta skapa jämställda ekonomiska incitament att börja arbeta och ökade ekonomiska drivkrafter för kvinnor med barn att så snabbt som möjligt påbörja etableringsinsatser och att återgå till programmet efter föräldraledighet.

I budgetpropositionen för 2026 aviserar regeringen att etableringstillägget och bostadersättningen ska avskaffas. De medel som därmed frigörs ska användas till att finansiera en höjning av etableringsersättningen och införa ett individualiserat barntillägg. Regeringen bedömer att dessa förändringar kommer att stärka incitamenten för kvinnor som har barn att delta i etableringsinsatser och att börja arbeta (prop. 2025/26:1 utg.omr. 14 avsnitt 3.5).

Uppdrag om en myndighetsgemensam plan för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden

I juni 2023 fick Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten och Migrationsverket i uppdrag att genomföra en myndighetsgemensam plan för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden. Den myndighetsgemensamma planen avser perioden 2023–2025 och innehåller förslag på rutiner och metoder för att stödja utrikes födda kvinnors arbetsmarknadsinträde (dnr A2022/00809). I en delredovisning från mars 2024 anges bl.a. att ett arbete påbörjats med att kartlägga vilka insatser, åtgärder eller stöd som finns på respektive myndighet samt att konkretisera hur tillgången till insatser ska följas upp (dnr Af-2024/0012 3591).

Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 mars 2026.

Uppdrag till Arbetsförmedlingen om arbetsmarknadsutbildning

Arbetsförmedlingen har genom sitt regleringsbrev för 2025 fått i uppdrag att redovisa en plan för hur myndigheten ska öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildningar. Arbetsförmedlingen ska också redovisa när åtgärderna förväntas ge resultat och hur många fler än tidigare som förväntas gå en utbildning.

I sin redovisning av uppdraget i maj 2025 lämnar myndigheten en plan för arbetet med att öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildningar, bl.a. genom att fler arbetsförmedlare kommer att arbeta med arbetsmarknadsutbildning och att fokuset på geografisk och yrkesmässig rörlighet förstärks (dnr Af-2025/0014 5550).

Utbildningssatsningar i budgetpropositionen för 2026

I budgetpropositionen för 2026 framhåller regeringen att den enskilt viktigaste insatsen för att långsiktigt etablera sig på arbetsmarknaden är utbildning. För att påverka den strukturella arbetslösheten ytterligare föreslår regeringen att medel tillförs för fler platser inom yrkeshögskolan och regionalt yrkesvux. Regeringen föreslår även ett tillskott för att få fler att delta i arbetsmarknadsutbildning inom vårdområdet där bristen på arbetskraft är särskilt stor. Utskottet tillstyrkte regeringens förslag, och riksdagen beslutade i enlighet med arbetsmarknads- och utbildningsutskottets förslag (prop. 2025/26:1 utg.omr. 14 avsnitt 3.5 och 3.6, bet. 2025/26:AU2, rskr. 2025/26:119, 2025/26:1 utg.omr. 16 avsnitt 4.7, bet. 2025/26:UbU1, rskr. 2025/26:124).

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om nyanlända kvinnors etablering behandlades av utskottet senast i betänkande 2024/25:AU5 Integration (s. 20 f.). Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prot. 2024/25:73).

Utskottets ställningstagande

Det är uppenbart att det är svårare för utrikes födda kvinnor att etablera sig på arbetsmarknaden än för utrikes födda män. Enligt budgetpropositionens resultatredovisning finns det också tydliga skillnader mellan kvinnor och män när det gäller tillgången till insatser. Flera av motionsförslagen i avsnittet förenas i synen på att det måste till ytterligare åtgärder för att utrikes födda kvinnor snabbare ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden och i samhället. Utskottet delar givetvis ambitionen att understödja såväl en fungerande integration som jämställdhet mellan kvinnor och män.

När det gäller betydelsen av att delta i arbetsmarknadsutbildning och arbetsplatsnära insatser, som tas upp i kommittémotionerna 2025/26:3591 (S) yrkande 6 och 2025/26:3592 (S) yrkande 6, håller utskottet med motionärerna om att detta avgjort är viktigt både för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden och för att möta arbetsgivares behov av utbildad arbetskraft. Det är därför positivt att Arbetsförmedlingen har i uppdrag att få fler att delta i arbetsmarknadsutbildningar. Utskottet noterar också att Arbetsförmedlingen har tagit fram en plan för arbetet med att öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildning. Vidare vill utskottet peka på att det under höstens budgetberedning välkomnade regeringens förslag om ett tillskott för att få fler att delta i arbetsmarknadsutbildningar inom vårdområdet, där bristen på arbetskraft är särskilt stor.

Samtidigt bör det framhållas att det reguljära utbildningssystemet utgör stommen när det gäller utbildning av arbetskraften, och utskottet vill därför

också uppmärksamma regeringens fortsatta satsningar inom utbildningspolitiken och för fler platser inom yrkeshögskolan och regionalt yrkesvux. Av resultatredovisningen i budgetpropositionen framgår att övergångarna till studier har ökat, på samma gång som antalet deltagare i insatser och subventionerade anställningar i stort har minskat. Utskottet instämmer med regeringen i att fler behöver delta i arbetsmarknadsutbildningar och att fler arbetslösa behöver påbörja en reguljär utbildning, inte minst gäller det arbetslösa med förgymnasial utbildning, bl.a. nyanlända kvinnor. Utskottet vill i sammanhanget även framhålla att flera myndigheter fått i uppdrag att genomföra en myndighetsgemensam plan för att fler utrikes födda kvinnor ska etablera sig på arbetsmarknaden.

Därmed kan utskottet konstatera att regeringen bedriver ett aktivt arbete i linje med motionärernas förslag. Utskottet ser därför inte se skäl att ta något initiativ på området, varför yrkandena bör avslås.

Vidare lyfter motionärerna i kommittémotion 2025/26:3592 (S) yrkande 7 fram behovet av en förbättrad etablering för utrikes födda kvinnor och föreslår att etableringstillägget individualiseras. Utskottet noterar att regeringen aviserat att etableringstillägget och bostadsersättningen ska avskaffas och att de medel som därmed frigörs ska användas till att finansiera en höjning av etableringsersättningen och införa ett individualiserat barntillägg. Utskottet delar regeringens bedömning att ersättningarna därmed blir utformade på ett sätt som ger tillräckligt starka incitament för att nyanlända ska börja arbeta eller utöka sitt arbetsutbud och välkomnar en sådan reformering av ersättningarna till nyanlända i etableringsprogrammet. Inte minst i fråga om kvinnor som har barn behövs det ökade drivkrafter för att de ska delta i etableringsinsatser och börja arbeta. Utskottet utgår från att regeringen följer utvecklingen och vid behov vidtar ytterligare åtgärder. Därmed bör det aktuella yrkandet avslås.

För att bryta den isolering som är vanlig i gruppen utrikes födda kvinnor som är anhöriginvandrare föreslås i motion 2025/26:2760 (S) att målgruppen för etableringsprogrammet utvidgas. Utskottet noterar att Utredningen om en målstyrd integrationspolitik har lämnat förslag i linje med vad som efterfrågas av motionären. Utskottet är inte berett att föregripa det pågående beredningsarbetet och ser således inte skäl för något initiativ på området. Motionsyrkandet bör därför avslås.

Mot bakgrund av det anförda och regeringens samlade politik på området bör riksdagen även avslå motion 2025/26:1506 (-) yrkande 3 om att prioritera insatser för utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden.

Civilsamhällets betydelse för integrationen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om civilsamhällets betydelse för integrationen.

Jämför reservation 8 (C).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3190 anser Jonny Cato m.fl. (C) att en större del av integrationsprocessen bör ske i samverkan med civilsamhället. I sammanhanget bör det enligt motionärerna utredas hur statens tilldelning av resurser till civilsamhället kan fördelas för att skapa långsiktiga partnerskap, till skillnad från dagens projektfinansieringsmodell (yrkande 34).

Bakgrund*Budgetpropositionen för 2026*

I budgetpropositionen för 2026 konstaterar regeringen att andelen generella bidrag som fördelas till civilsamhällets organisationer alltså ligger på en hög nivå, vilket enligt regeringen bl.a. bidrar till att upprätthålla civilsamhällets självständighet och oberoende som en central del av demokratin. Regeringen anför att arbetet med att implementera det nya demokrativillkoret för statlig bidragsgivning till civilsamhället kommer att ha stor betydelse för att säkerställa att bidrag inte utbetalas till organisationers med verksamheter som strider mot samhällets grundläggande värderingar (prop. 2025/26:1 utg.omr. 17 avsnitt 15.4).

Sakråd mellan civilsamhället och Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsmarknadsdepartementet ansvarar för dialogen med det civila samhället inom integrationsområdet. Arbetet genomförs enligt en årscykel med återkommande möten planerade i samverkan mellan Regeringskansliet, det civila samhället och Sveriges Kommuner och Regioner.

I juni 2025 bjöds civilsamhällesorganisationer in till ett sakråd i syfte att fånga upp den kunskap och erfarenhet om arbetet med integration och utanförskap som finns inom det civila samhället. Temat för samrådet var språkstärkande insatser för ökat deltagande i arbets- och samhällslivet (pm Arbetsmarknadsdepartementet, enheten för integration och arbetet mot utanförskap 2025-06-19).

Tidigare riksdagsbehandling

Ett motionsyrkande om civilsamhällets betydelse för integrationen behandlades av utskottet senast i betänkande 2024/25:AU5 Integration (s. 25

f.). Motionsyrkandet avstyrktes. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prot. 2024/25:73).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det mål som riksdagen beslutat om för politiken för det civila samhället är att villkoren för det civila samhället som en central del av demokratin ska förbättras. I detta ligger bl.a. att stärka det civila samhällets förutsättningarna att bidra till samhällsutvecklingen och välfärden som både röstbärare och opinionsbildare och med en mångfald verksamheter.

Det civila samhällets organisationer har enligt utskottet stor betydelse för mottagandet av nyanlända och integrationsprocessen i sin helhet. I denna grundläggande utgångspunkt gör utskottet ingen annan bedömning än den som framförs i kommittémotion 2025/26:3190 (C) yrkande 34. När det gäller formerna för bidragsgivningen till civilsamhället kan utskottet konstatera att det av budgetpropositionens resultatredovisning framgår att andelen generella bidrag alltså ligger på en hög nivå. Utskottet instämmer med regeringen om att detta bidrar till att upprätthålla civilsamhällets självständighet.

På samma gång anser utskottet i likhet med regeringen att politiken för det civila samhället, inklusive fördelningen av statliga bidrag, behöver utvecklas i riktning mot att ytterligare stärka civilsamhällets villkor och förutsättningar samt dess delaktighet i samhällsutvecklingen inom olika politikområden. Det är utskottets uppfattning att med ett långsiktigt verksamhetsstöd kan civilsamhället utgöra ett tydligt komplement till det offentliga. Därutöver noterar utskottet att regeringen har en kontinuerlig dialog med det civila samhället för att fånga upp erfarenheter av arbetet med integration och utanförskap.

Utskottet sätter sin tillit till att regeringen följer utvecklingen och vidtar ytterligare åtgärder om det är motiverat, bl.a. i fråga om bidragsgivningen till civilsamhället. I sammanhanget ser utskottet positivt på regeringens arbete med att implementera det nya demokrativillkoret för statlig bidragsgivning till civilsamhället. Utskottet vill understryka vikten av att säkerställa att bidrag inte utbetalas till organisationer vars verksamheter strider mot samhällets grundläggande värderingar.

Med det anförda anser utskottet att det inte finns skäl att ta initiativ med anledning av det aktuella yrkandet, som därför bör avslås.

Parallella samhällsstrukturer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om parallella samhällsstrukturer.

Motionerna

I motion 2025/26:131 anser Josef Fransson (SD) att det bör tillsättas en kommission för att motverka klanstrukturer.

I motion 2025/26:179 anser Nima Gholam Ali Pour (SD) att det bör utredas vilka åtgärder en eller flera lämpliga myndigheter kan vidta för att försvaga eller avveckla institutioner eller delar av institutioner som stärker eller främjar parallella samhällen.

I motion 2025/26:265 anser Martin Westmont (SD) att det bör utredas vilka undanträngningseffekter invandringen haft för den inhemska befolkningen. Motionären ställer sig frågan vilka konsekvenserna blir när svenskar inte känner sig kulturellt och socialt hemma i sitt boendeområde.

I motion 2025/26:1712 anser Ann-Sofie Alm (M) att det bör införas en lagstiftning som kriminaliserar organiserad tillämpning av parallella rättssystem, exempelvis sharialagar, i de fall dessa står i strid med svensk lag, jämställdhet och mänskliga rättigheter (yrkande 1). Vidare ser motionären ett behov av en stärkt tillsyn över aktörer som verkar för att införa eller tillämpa parallella rättssystem i Sverige på ett sätt som hotar individens rättigheter och den svenska rättsordningen (yrkande 2).

I motion 2025/26:1606 tecknar Mauricio Rojas (L) en bild av separatismens drivkrafter, en företeelse som kan ta sig många uttryck men som genomgående syftar till att skapa en alternativ maktordning som trotsar det omgivande samhällets grundläggande maktstrukturer, normer och värderingar (yrkande 1). Motionären urskiljer tre huvudsakliga typer av strukturer i Sverige: klaner, kriminella gäng och islamistiska nätverk (yrkande 2). Till följderna av separatismens och parallellsamhällenas utbredning hör bl.a. det utbredda hedersförtryck som enligt motionären härskar i många utsatta områden (yrkande 3). Motionären framhåller behovet av en resolut kamp mot separatismen (yrkande 4). I denna kamp finns det ett behov av en samlad strategi som tydligt markerar samhällets beslutsamhet att bekämpa separatistiska, systemhotande krafter (yrkande 5).

Bakgrund

Utredningsuppdrag om förbättrad integration och minskat utanförskap

Regeringen gav i juli 2025 en särskild utredare i uppdrag att sammanställa kunskap om parallella samhällsstrukturer och analysera deras konsekvenser för integrationen och utanförskapet i det svenska samhället. Syftet är att tillhandahålla ett fördjupat kunskapsunderlag som kan bidra till regeringens arbete för att bekämpa parallella samhällsstrukturer, förbättra integrationen och minska utanförskapet i Sverige (dir. 2025:68).

Utredaren ska bl.a.

- kartlägga och analysera förekomsten, omfattningen och utvecklingen av parallella samhällsstrukturer i Sverige,

- sammanställa kunskap om orsaker till parallella samhällsstrukturers uppkomst och fortlevnad,
- sammanställa metoder och erfarenheter av arbete med att bekämpa parallella samhällsstrukturer,
- analysera hur parallella samhällsstrukturer påverkar integrationen och utanförskapet i samhället,
- identifiera viktiga områden för åtgärder, bedöma vilka områden och typer av åtgärder som är mest prioriterade och lämna förslag på hur arbetet mot parallella samhällsstrukturer kan stärkas.

Uppdraget ska redovisas senast den 20 augusti 2026.

Nationell samordnare för arbetet mot utanförskap

En särskild utredare, som ska fungera som en nationell samordnare, har haft uppdraget att kartlägga och skapa en sammanhängande bild av det arbete som bedrivs mot utanförskap på kommunal nivå. Syftet med uppdraget har varit att stärka förutsättningarna för och underlätta kommunernas arbete i områden där utanförskapet är stort (dir. 2024:38 och dir. 2024:126).

I betänkandet *Det handlar om oss* – så bryter vi utanförskapet och bygger en starkare gemenskap (SOU 2025:76) lämnas ett antal bedömningar som på olika sätt antas kunna förebygga och motverka utanförskap, särskilt bland barn och unga. Bedömningarna avser i första hand förskolan och grundskolan, men även andra verksamheter som t.ex. familjecentraler, som har en viktig roll för att tidigt identifiera barn som har särskilda behov och erbjuda förebyggande insatser för att motverka utanförskap. Samordnaren framhåller att det i uppdraget inte har ingått att lämna några författningsförslag. De bedömningar som görs syftar därför till att belysa viktiga områden och frågor som behöver utredas eller hanteras vidare (s. 20 f.).

Betänkandet bereds i Regeringskansliet.

Budgetpropositionen för 2026

I budgetpropositionen för 2026 anför regeringen att politisk islam är ett hot mot vårt demokratiska samhälle – även när den inte leder till våld eller terrorism – eftersom radikala religiösa idéer kan påverka både individer och samhället. Regeringen avser att ta fram ett fördjupat kunskapsunderlag om religiös radikalisering med fokus på vilken påverkan politisk islam har på individer, samhälle, integration och utanförskap (prop. 2025/26:1 utg.omr. 13 avsnitt 6.5).

Vidare föreslår regeringen ökade medel med anledning av genomförandet av en studie som belyser hur barn och unga påverkas av släktbaserade kriminella nätverk. Ökade medel föreslås också till följd av en kartläggning av barns uppväxtvillkor i utanförskapsområden. Utskottet tillstyrkte regeringens förslag, och riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prop. 2025/26:1 utg.omr. 13 avsnitt 6.6, bet. 2025/26:AU1, rskr. 2025/26:123).

Myndighetsuppdrag att genomföra en uppföljning av en fördjupad analys om utanförskap

Regeringen har gett Boverket och Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag att genomföra en uppföljning av den fördjupade analys om utanförskap som myndigheterna genomförde enligt uppdrag från regeringen (A2023/01649). För ändamålet ska myndigheterna utveckla en metod som ska ligga till grund för det framtida arbetet inom ramen för Boverkets uppdrag att följa utvecklingen i områden där utanförskapet är stort. Metoden ska utgå från den geografiska indelningen Regionala statistikområden (RegSO). Myndigheterna ska säkerställa att metoden ger förutsättningar för löpande kvalitetssäkring och möjliggör jämförelser över tid samt att den i den mån det är lämpligt tar hänsyn till förändringar av vikt i omvärlden (A2025/01209).

Uppdraget ska slutredovisas den 15 juni 2027.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om utanförskap behandlades av utskottet senast i betänkande 2024/25:AU5 Integration (s. 27 f.). Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prot. 2024/25:73).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att problemen med bristande integration och växande utanförskap har medfört ökande problem med parallella samhällsstrukturer. Omvänt har förekomsten av parallella samhällsstrukturer negativ inverkan på integrationen och bidrar till utanförskap i samhället. Särskilt allvarligt är det att utanförskapet riskerar att gå i arv, och därför är utanförskapet en av vår tids största samhällsutmaningar.

Utskottet välkomnar att regeringen har lagt om arbetet mot utanförskap, med fokus på riktade insatser där utanförskapet är som störst. Av stor betydelse är också att regeringen tydligt har lagt om integrationspolitiken i syfte att förtydliga samhällets krav och förväntningar på den enskilda individen.

Utskottet noterar att motionärerna i detta avsnitt, låt vara utifrån delvis olika perspektiv, har förslag om att motverka parallella samhällsstrukturer, i motionerna även beskrivet som klaner och islamistiska nätverk. Utskottet konstaterar att begrepp som parallella samhällsstrukturer och klaner i forskningen och i den allmänna debatten har använts för att beskriva och analysera sociala normer och strukturer inom olika former av grupperingar, bl.a. hur vissa invandrargrupper agerar i förhållande till det omgivande samhället.

Utskottet delar regeringens bedömning att problemen är av sådan omfattning och komplexitet att det krävs mer kunskap för att kunna bekämpa parallella samhällsstrukturer på ett effektivt, långsiktigt och kraftfullt sätt. Därför vill utskottet framhålla betydelsen av att en särskild utredare fått i

uppdrag att sammanställa kunskap om parallella samhällsstrukturer och analysera deras konsekvenser för integrationen och utanförskapet i det svenska samhället. Utskottet kommer att med intresse ta del av utredarens kartläggning och analyser.

När det kommer till specifika satsningar vill utskottet framhålla att det under höstens budgetberedning välkomnade medel till en studie som ska se över om barn och unga påverkas av släktbaserade kriminella nätverk samt till en kartläggning av barns uppväxtvillkor i utanförskapsområden. Att på detta sätt ta del av barnens erfarenheter bidrar till att öka träffsäkerheten och långsiktigheten i relevanta insatser, och därmed till att nå målet för arbetet mot utanförskap. Vidare anser utskottet att det pågående myndighetsuppdraget om en fördjupad analys om utanförskap – den s.k. Utanförskapets karta – även i fortsättningen är ett viktigt kunskapsunderlag i arbetet för att kunna bryta utanförskapet genom riktade och precisa insatser.

I detta sammanhang noterar utskottet även de förslag för att underlätta kommunernas arbete i områden där utanförskapet är stort som har presenterats av den nationella samordnaren för arbetet mot utanförskap.

Avslutningsvis vill utskottet understryka att politisk islamism är ett hot mot vårt demokratiska samhälle – även när den inte leder till våld eller terrorism – eftersom radikala religiösa idéer kan påverka både individer och samhället. Det är därför välkommet att regeringen avser att ta fram ett fördjupat kunskapsunderlag om religiös radikaliserings. Utskottet kommer att noga följa denna fråga.

Därmed kan utskottet konstatera att det pågår ett brett arbete i linje med vad som efterfrågas i flera av motionerna. Därutöver utgår utskottet från att regeringen noga följer utvecklingen och kommer att göra det som krävs och vid behov vidta ytterligare åtgärder för att bekämpa parallella samhällsstrukturer, vilket i sin tur är centralt i arbetet mot utanförskap.

Med det anförda bör riksdagen avslå motionerna 2025/26:131 (SD), 2025/26:179 (SD), 2025/26:265 (SD) och 2025/26:1606 (L) yrkandena 1–5 samt 2025/26:1712 (M) yrkandena 1 och 2.

Samhällsgemenskap

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om samhällsgemenskap.

Motionerna

I motion 2025/26:162 framför Nima Gholam Ali Pour (SD) att det bör utredas hur en nationell integrationsplikt för invandrare kan utformas. En sådan integrationsplikt skulle enligt motionären bl.a. innefatta sanktioner om invandraren inte integrerar sig och blir en del av det svenska samhället.

I motion 2025/26:593 anser Staffan Eklöf och Rashid Farivar (båda SD) att regeringen bör genomföra en grundlig kartläggning av vad som utgör det svenska, detta för att effektivt kunna motverka den pågående avsvenskningen av Sverige.

I motion 2025/26:1520 anser Emma Ahlström Köster (M) att möjligheten att utreda och presentera en nationell strategi för värdegrund och samhällsgemenskap kopplad till integration och medborgarskap bör ses över (yrkande 2). För att möta integrationsutmaningar och värna frihet och fred ser motionären även ett behov av att Sverige i EU-samarbetet ser över möjligheten att verka för en gemensam värdegrundsstrategi, liknande de satsningar som genomförts i exempelvis Danmark och Finland (yrkande 7).

I motion 2025/26:1019 av Jamal El-Haj (-) lyfter motionären fram det väsentliga i att främja värdet av humanitet och att visa medkänsla, respekt och förståelse för våra medmänniskor, oavsett deras bakgrund, kultur eller tro.

I motion 2025/26:1023 av Jamal El-Haj (-) riktar motionären uppmärksamheten på betydelsen av att alla människor i Sverige ska känna sig inkluderade, så att det inte längre råder ett vi och dom utan bara ett vi (yrkande 1). I sammanhanget understryker motionären att det finns ett behov av att medvetandegöra fördomar samt arbeta för ökad förståelse och dialog i samhället (yrkande 2).

I motion 2025/26:1026 anser Jamal El-Haj (-) att regeringen ska sluta peka ut vissa grupper av människor som de ”onda”. Som exempel nämns det reformerade återvändningsbidraget som enligt motionären skapar en djup klyfta som hotar att undergräva känslan av gemenskap och samhörighet.

Bakgrund

Nya delmål för integrationspolitiken

I syfte att öka genomslaget för det nya integrationspolitiska målet har regeringen fastställt fem delmål (prop. 2024/25:1 utg.omr. 13). Delmålen anger mätbara inriktningsmål om ekonomisk, språklig, demokratisk, social och kulturell integration samt ett mål om utbildning:

- Ekonomisk integration: Andelen utrikes födda kvinnor och män som arbetar och försörjer sig själva ska öka.
- Språklig integration: Kunskaperna i svenska språket ska öka hos utrikes födda kvinnor och män samt flickor och pojkar med utländsk bakgrund.
- Utbildning: Andelen flickor och pojkar med utländsk bakgrund som uppnår gymnasiebehörighet, fullföljer en utbildning på gymnasial nivå och tar gymnasieexamen ska öka.
- Demokratisk integration: Kunskaperna om hur den svenska demokratin fungerar ska öka hos utrikes födda kvinnor och män, med ökat deltagande i demokratin som följd. Förtroendet för de demokratiska processerna och samhällets institutioner ska öka.

- Social och kulturell integration: Andelen utrikes födda kvinnor och män samt flickor och pojkar med utländsk bakgrund som upplever tillhörighet och delaktighet i samhället ska öka. Samhällets grundläggande normer och värderingar ska förankras hos och efterlevas av var och en som lever och bor i Sverige, med minskade risker för utanförskap och kriminalitet som följd. Förekomsten av företeelser som begränsar utrikes födda kvinnor och mäns samt flickor och pojkars möjligheter att leva ett fritt, värdigt och självständigt liv inom samhällsgemenskapen ska minska.

Uppdrag att genomföra en uppföljning av de integrationspolitiska delmålen om demokratisk samt social och kulturell integration

Statistiska centralbyrån har fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av de integrationspolitiska delmålen om demokratisk samt social och kulturell integration. Uppföljningen ska ta sin utgångspunkt i det övergripande målet för integrationspolitiken. Av målet framgår bl.a. att den som långvarigt befinner sig i Sverige ska anstränga sig för att bli en del av det svenska samhället och att samhället både ställer krav på och ger möjligheter till integration. Av delmålet för social och kulturell integration framgår bl.a. att samhällets grundläggande normer och värderingar ska förankras hos och efterlevas av var och en som lever och bor i Sverige (A2025/00883).

Uppdraget ska slutredovisas senast den 18 juni 2026.

Skärpta och tydligare krav påandel för uppehållstillstånd

Vandelsutredningen har haft uppdrag att göra en översyn av utlänningslagen och utlänningsförordningen med syftet att skapa en skärpt reglering med större möjligheter dels att avlägsna utlännningar ur landet på grund av brister i deras levnadssätt, dels att kunna återkalla uppehållstillstånd även av andra skäl (dir. 2023:158 och dir. 2024:110).

I betänkandet Skärpta och tydligare krav påandel för uppehållstillstånd (SOU 2025:33) föreslås bl.a. att en samlad bedömning av en utlänningsandel ska kunna läggas till grund för att såväl vägra som att återkalla ett uppehållstillstånd som inte vilar på EU-rättslig grund. Det kan röra sig om klara fall av ovilja att betala skulder, missbruk av välfärdssystemet eller annan bristande regelefterlevnad. Det kan också vara fall där utlänningen har ett nära samre med eller deltar i kriminella nätverk eller våldsbejakande organisationer.

Betänkandet har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

En kulturkanon för Sverige

Regeringen beslutade i december 2023 att ge en kommitté i uppdrag att ta fram en svensk kulturkanon med syftet att göra svensk kultur tillgänglig för fler (dir. 2023:180). Kommitténs ordförande Lars Trägårdh överlämnade i september 2025 slutbetänkandet En kulturkanon för Sverige (SOU 2025:92). Kommittén framför inledningsvis att Sverige i dag är präglad av en stor splittring i fråga

om tillit, trygghet, social sammanhållning och gemenskap. I detta läge finns behov av att tydliggöra och tillgängliggöra det kulturella arv som har format landet, som en gemensam referensram för både nya och etablerade medborgare (s. 9).

I sina överväganden hänvisar kommittén bl.a. till den pågående reformeringen av samhällsorientering för nyanlända och konstaterar att flera verk som valts ut att ingå i Sveriges kulturkanon är relevanta för kursens innehåll, då de speglar företeelser som präglat det svenska samhället och därmed bidrar till ökad förståelse för dagens Sverige. Kommittén föreslår därför att regeringen beaktar detta vid reformeringen av samhällsorienteringen och att Statens skolverk i sitt uppdrag att ta fram en kursplan även får i uppdrag att införliva tillämpliga delar av kulturkanon i den nya kursen (s. 262 f.).

Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet.

Budgetpropositionen för 2026

I budgetpropositionen för 2026 föreslår regeringen medel för en förstärkt uppföljning av integrationen. Regeringen anför att den får bättre förutsättningar för att utforma mer träffsäkra åtgärder för ökad integration om den får ökad kunskap om skillnader i behov, värderingar och förutsättningar i fråga om den utrikes födda befolkningen jämfört med personer födda i Sverige. Utskottet tillstyrkte regeringens förslag, och riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prop. 2025/26:1 utg.omr. 13 avsnitt 3.5 och 3.6, bet. 2025/26:AU1, rskr. 2025/26:123).

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om samhällsgemenskap behandlades av utskottet senast i betänkande 2024/25:AU5 Integration (s. 30 f.). Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prot. 2024/25:73).

Utskottets ställningstagande

Sverige framställs ofta som ett land där människor med olika bakgrund kan leva sida vid sida. Men för att det ska fortsätta att vara så krävs det ett kitt, en gemenskap som håller oss samman, däribland det svenska språket, medborgarskapets rättigheter och skyldigheter och respekt för grundläggande svenska värderingar. Som utskottet redan varit inne på präglas delar av samhället av ett utanförskap och bristande integration som får negativa konsekvenser för denna samhällsgemenskap. Frågan är då vad politiken kan bidra med för att skapa förutsättningar för en ökad gemenskap.

Frågor om integrationsplikt, i vissa avseenden även kopplat till sanktioner, tas upp i motion 2025/26:162 (SD). När det gäller frågan om sanktioner mot invandrare som inte integrerar sig och blir en del av det svenska samhället noterar utskottet att Vandelsutredningen har lämnat förslag om att en utlännings vandel ska kunna läggas till grund för att såväl vägra som att

återkalla ett uppehållstillstånd som inte vilar på EU-rättslig grund. Utskottet noterar också att brister i vandel t.ex. kan röra sig om klara fall av ovilja att betala sina skulder, missbruk av välfärdssystemet eller annan bristande regel-efterlevnad. Utskottet är inte berett att föregripa det pågående berednings-arbetet, och det aktuella yrkandet bör därmed avslås.

I motionerna 2025/26:1019 (-) och 2025/26:1023 (-) yrkandena 1 och 2 uppmärksammas frågor som rör behovet av förståelse för medmänniskor, oavsett bakgrund, kultur eller tro samt betydelsen av att känna sig inkluderad i samhället. Detta är förvisso frågor av fundamental betydelse för vad det innebär att leva i ett samhälle, samtidigt som det inte är entydigt vilka reformer som motionären efterfrågar. Integration är inte en enskild företeelse utan omfattar komplexa processer i flera olika dimensioner. Något som utskottet ändå vill understryka är att den som långvarigt befinner sig i Sverige ska ta ansvar för att bli en del av det svenska samhället. Om motionären har mångkulturalismen som ledstjärna är detta alltså inget som utskottet utan vidare kan ställa sig bakom.

För utskottets del är det viktigt att skapa förutsättningar för en gemensam grund att ta avstamp från, som kan bidra till ökad tillit och samhällsgemenskap. Utskottet noterar att en svensk kulturkanon har presenterats, och det är utskottets övertygelse att en sådan kanon inte minst för nyanlända kan utgöra en karta och kompass och därmed bidra till bildning, gemenskap och inkludering. När det gäller information om bl.a. grundläggande normer och värderingar noterar utskottet att flera verk som valts ut att ingå i kanonen kan vara relevanta för samhällsorienteringen för nyanlända, eftersom de speglar företeelser som präglat det svenska samhället. Som utskottet redan noterat bereder regeringen för närvarande ett förslag till en reformerad samhällsorientering.

Med det anförda anser utskottet att det inte finns skäl att ta initiativ med anledning av de aktuella motionsyrkandena, som därför bör avslås.

I motion 2025/26:1520 (M) yrkandena 2 och 7 lyfter motionären behovet av en nationell strategi för värdegrund och samhällsgemenskap kopplad till integration och medborgarskap. Här vill utskottet lyfta fram att riksdagen har beslutat om ett nytt mål för integrationspolitiken, enligt vilket utrikes födda kvinnor och män ska ha samma skyldigheter, rättigheter och möjligheter som den övriga befolkningen att leva ett fritt, värdigt och självständigt liv inom samhällsgemenskapen. Vidare noterar utskottet att regeringen tydligt lägger om inriktningen för integrationspolitiken, vilket bl.a. innebär att den som riskerar ett långvarigt bidragsberoende och liv i utanförskap ska mötas av samhällets stöd men också av tydliga krav på att göra det som är nödvändigt för att komma i arbete och bli en del av samhällsgemenskapen.

Det bör också uppmärksammas att regeringen har fastställt en delmåls-struktur för integrationspolitiken, bl.a. i fråga om social och kulturell integration där det anges att fler utrikes födda kvinnor och män samt flickor och pojkar med utländsk bakgrund ska uppleva tillhörighet och delaktighet i samhället. Med mätbara inriktningsmål och med förbättrade metoder för att

följa upp integrationen blir det möjligt att identifiera skillnader i behov, värderingar och förutsättningar i fråga om den utrikes födda befolkningen jämfört med personer födda i Sverige. Sammantaget kommer detta enligt utskottet att öka styrkraften för en framgångsrik integrationspolitik. Utskottet vill även framhålla att det under höstens budgetberedning välkomnade regeringens förslag om ökade medel till uppföljning av integrationspolitiken.

Utskottet finner därmed inte skäl att ta något initiativ på området, varför de aktuella motionsyrkandena bör avslås.

Mot bakgrund av det anförda och regeringens samlade politik på området, som utgår från det integrationspolitiska målet att alla ska kunna leva ett fritt, värdigt och självständigt liv inom samhällsgemenskapen, bör riksdagen även avslå motion 2025/26:1026 (-) om att sluta peka ut vissa grupper av människor som de ”onda”.

Reservationer

1. Nyanländas bosättning, punkt 1 (S)

av Ardalan Shekarabi (S), Adrian Magnusson (S), Johanna Haraldsson (S), Serkan Köse (S) och Jonathan Svensson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3587 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 7 och

2025/26:3592 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 2 och
avslår motionerna

2025/26:1282 av Josefin Malmqvist (M) och

2025/26:3190 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 28.

Ställningstagande

Riksrevisionens granskning av bosättningslagen har som utskottet noterar visat att intentionerna med lagen har uppnåtts i fråga om ett snabbare och jämnare fördelat mottagande mellan kommuner samt en bättre etablering av nyanlända på arbetsmarknaden.

Liksom utskottet noterar vi regeringens inriktning för den nya bosättningslagen, där kommunerna ska få ett ökat inflytande över mottagandet. Vi anser att det är rimligt att en ny reglering tar hänsyn till att vissa kommuner under lång tid kan ha burit ett oproportionerligt stort ansvar genom tidigare mottagande, inklusive mottagande kopplat till eget boende, och att ansvarsfördelningen därför behöver vara både rättvis och långsiktigt hållbar. Eventuella lättnader måste vara strikt kopplade till objektiva kriterier och utformas så att helheten även fortsättningsvis säkerställer att alla kommuner bidrar och att mottagandet fördelas jämnt över landet. En förändring av bosättningslagen måste innebära att etableringen av nyanlända utvecklas och förbättras samt att det blir lättare för kommunerna att fullfölja sitt ansvar.

En ny lagstiftning får dock inte ge utrymme för vissa kommuner att sluta ta sin del av ansvaret för etableringsboendet för nyanlända till Sverige. Förutom att det ger en ojämn fördelning av mottagandet skulle detta riskera att leda till en återgång till en situation där nyanlända måste bosätta sig i kommuner som inte nödvändigtvis är de som har bäst förutsättningar för utbildning eller etablering på arbetsmarknaden. Vi anser att de kriterier för fördelning mellan

kommunerna som anges i bosättningslagen, bl.a. kommunens arbetsmarknadsförutsättningar och det sammantagna mottagandet, ger de bästa förutsättningarna för att åstadkomma en framgångsrik etablering av nyanlända.

Vi anser därför att regeringen bör värna intentionerna med bosättningslagen, som innebär att mottagandet fördelas jämnt mellan kommunerna i hela landet. För att stärka etableringen och bryta segregationen bör regeringen även säkerställa att alla kommuner tar sitt ansvar och att alla nyanlända får likvärdiga möjligheter oavsett var de bosätts.

2. Nyanländas bosättning, punkt 1 (C)

av Martina Johansson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3190 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 28 och

avslår motionerna

2025/26:1282 av Josefin Malmqvist (M),

2025/26:3587 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 7 och

2025/26:3592 av Ardan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

Jag ställer mig tveksam till inriktningen i det aviserade förslaget om ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända som bl.a. innebär att kommunerna kommer att få ett större inflytande över mottagandet. Till skillnad från vad som verkar vara utskottets uppfattning anser jag att man vid utformningen av ett nytt regelverk för nyanländas bosättning bör hålla fast vid de överväganden om en jämn fördelning av det totala mottagandet av nyanlända i hela landet som ledde fram till den nu gällande regleringen.

Vidare kan jag liksom utskottet konstatera att Riksrevisionen i en tidigare granskning kommit fram till att bosättningslagen huvudsakligen lever upp till sitt syfte. Samtidigt bedömer Riksrevisionen att matchningen mellan en nyanländ och kommunen baserat på arbetslivserfarenheter eller familjereationer kan bli bättre.

Jag anser därför att regeringen ska se till att större hänsyn tas till individuella kriterier såsom tidigare arbetslivserfarenhet när beslut fattas om vilken kommun en nyanländ ska hänvisas till inom ramen för bosättningslagen.

3. Etableringsinsatserna, punkt 2 (S)

av Ardalan Shekarabi (S), Adrian Magnusson (S), Johanna Haraldsson (S), Serkan Köse (S) och Jonathan Svensson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2025/26:1211 av Eva Lindh m.fl. (S) och
2025/26:3592 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 3 och
avslår motionerna
2025/26:119 av Jamal El-Haj (-),
2025/26:130 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1 och 3,
2025/26:1025 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1–3, 5 och 6,
2025/26:1032 av Jamal El-Haj (-) yrkande 4,
2025/26:1485 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1–3,
2025/26:1533 av Emma Ahlström Köster (M) yrkandena 5–7,
2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 20 och
2025/26:3190 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 26.

Ställningstagande

Alla ska få stöd och ta sitt ansvar för att rusta sig med kunskaper för att hitta en plats i samhället och på arbetsmarknaden. En effektiv integration gagnar både individen och samhället. I motsats till utskottet – som inte verkar ha några invändningar mot regeringens nedmontering av den aktiva arbetsmarknadspolitiken – vill vi i stället trappa upp insatserna, inte minst för att fler nyanlända invandrare ska få bättre stöd. Regeringen är för passiv när det rådande läget kräver reformer. Vi anser därför att regeringen bör vidta åtgärder för att åstadkomma en effektiv integration, bl.a. genom tidiga och obligatoriska etableringsfrämjande insatser.

En avgörande faktor för lyckad etablering är kontakt med det svenska samhället och med svenskar. Men i praktiken är det ofta först när man får sitt första jobb som dessa naturliga möten uppstår. Samtidigt visar forskning att bostadssegregation har en tydligt negativ inverkan på arbetsmarknadsdeltagandet. Det gör insatser mot segregation och åtgärder i utsatta områden till centrala delar i en fungerande integrationspolitik. Vi anser därför att regeringen bör vidta åtgärder för att ta fram en struktur för att ge nyanlända invandrare en kontaktperson eller kontaktfamilj.

4. Etableringsinsatserna, punkt 2 (V)

av Ciczie Weidby (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 20 och avslår motionerna

2025/26:119 av Jamal El-Haj (-),

2025/26:130 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1 och 3,

2025/26:1025 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1–3, 5 och 6,

2025/26:1032 av Jamal El-Haj (-) yrkande 4,

2025/26:1211 av Eva Lindh m.fl. (S),

2025/26:1485 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1–3,

2025/26:1533 av Emma Ahlström Köster (M) yrkandena 5–7,

2025/26:3190 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 26 och

2025/26:3592 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 3.

Ställningstagande

I och med att Sverige är bundet att följa FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska svensk lagstiftning säkerställa att personer med funktionsnedsättning ska kunna vara delaktiga i samhället. Men så är det inte i dag; tillgängliga rapporter visar att i synnerhet tillgången till hälso- och sjukvård, arbetsmarknad, utbildning, en bostad, en meningsfull fritid och stöd och service begränsas för nyanlända med funktionsnedsättning. Jag beklagar att utskottet försitter tillfället att ta initiativ i en viktig fråga genom att i allmänna ordalag hänvisa till framtida beredningstillfällen.

Jag anser därför att regeringen bör återkomma med förslag för att förbättra livsvillkoren för nyanlända med funktionsnedsättning.

5. Etableringsinsatserna, punkt 2 (C)

av Martina Johansson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3190 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 26 och
avslår motionerna
2025/26:119 av Jamal El-Haj (-),
2025/26:130 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1 och 3,
2025/26:1025 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1–3, 5 och 6,
2025/26:1032 av Jamal El-Haj (-) yrkande 4,
2025/26:1211 av Eva Lindh m.fl. (S),
2025/26:1485 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1–3,
2025/26:1533 av Emma Ahlström Köster (M) yrkandena 5–7,
2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 20 och
2025/26:3592 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 3.

Ställningstagande

Jag anser att nyanlända i högre grad än vad som är fallet i dag borde bidra till den långsiktiga finansieringen av sin försörjning. På samma sätt som studenter försörjer sig med hjälp av studielån bör nyanlända kunna försörja sig med hjälp av lån under sin första tid i Sverige. Jag noterar förvisso det aviserade förslaget om en kvalificering till vissa socialförsäkringsförmåner, som innebär ett steg i rätt riktning, men beklagar samtidigt att utskottet inte ser fördelarna med att i verklig mening återupprätta arbetslinjen.

Jag anser därför att regeringen bör utreda möjligheterna till ökad självförsörjning för nyanlända genom att införa etableringslån i stället för etableringsbidrag.

6. Samhällsorientering, punkt 3 (S)

av Ardalan Shekarabi (S), Adrian Magnusson (S), Johanna Haraldsson (S), Serkan Köse (S) och Jonathan Svensson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:1811 av Aida Birinxhiku (S) och
avslår motion

2025/26:1284 av Josefin Malmqvist (M).

Ställningstagande

Samhällsorienteringen är ett centralt verktyg för att underlätta etableringen i arbets- och samhällslivet. En av kursens grundläggande delar rör jämställdhet och mänskliga rättigheter. I detta sammanhang bör frågor om hedersrelaterat våld och förtryck vara självklara.

Liksom utskottet noterar vi att det finns ett utredningsförslag som jämfört med den nuvarande regleringen verkar vara ett steg i rätt riktning. Vi anser att det är nödvändigt att samhällsorienteringen tydligt och obligatoriskt behandlar hedersrelaterat våld och förtryck. Utskottet verkar dock inte vara särskilt intresserat av att driva frågan vidare.

Vi anser därför att regeringen skyndsamt bör vidta åtgärder för att öka kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck i samhällsorienteringen för nyanlända.

7. Nyanlända kvinnors etablering, punkt 4 (S, MP)

av Ardalan Shekarabi (S), Adrian Magnusson (S), Johanna Haraldsson (S), Serkan Köse (S), Leila Ali Elmi (MP) och Jonathan Svensson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:2760 av Lawen Redar (S),

2025/26:3591 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 6 och

2025/26:3592 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkandena 6 och 7 samt

avslår motion

2025/26:1506 av Jamal El-Haj (-) yrkande 3.

Ställningstagande

Utrikes födda kvinnors deltagande på arbetsmarknaden är alldeles för lågt. För oss är det en grundläggande princip att främja jämlikhet och ekonomisk självständighet för alla kvinnor oavsett bakgrund – och därför vill vi trappa upp ambitionerna när det gäller arbetet med att få fler kvinnor med utländsk bakgrund att göra samma självständighetsresa som svenska kvinnor en gång gjorde. Vi anser därför att regeringen bör vidta åtgärder för att utrikes födda kvinnor ska komma i arbete, bl.a. genom att prioritera deltagande i arbetsmarknadsutbildning och arbetsplatsnära insatser.

Vidare anser vi inte, till skillnad från vad som verkar vara utskottets uppfattning, att ett avskaffande av etableringstillägget skulle medföra ökade drivkrafter för utrikes födda kvinnor att delta i etableringen. I stället vill vi att etableringstillägget individualiseras, så att drivkrafterna att delta i etableringen och att arbeta blir lika för kvinnor och män. Integrationspolitiken behöver tydligare stödja kvinnors väg till egen försörjning.

I sammanhanget ska uppmärksammas att den utredning som regeringen tillsatte för att utreda frågan gör bedömningen att ett avskaffande av

etableringstillägget till övervägande del skulle medföra negativa konsekvenser för såväl den enskilde som samhället.

Mot denna bakgrund anser vi att regeringen bör vidta åtgärder för att individualisera etableringstillägget.

Vi ser också ett stort behov av att bryta den isolering som är vanlig i gruppen utrikes födda kvinnor som är anhöriginvandrare och vars anknytningsperson är en svensk medborgare. Insatser måste riktas till denna grupp. Vi kan bara beklaga att utskottet inte har förmått gå vidare och samla sig kring det liggande utredningsförslaget om en utvidgning av målgruppen för etableringsprogrammet. Även detta är en åtgärd för att stödja utrikes födda kvinnors väg till egen försörjning.

Vi anser därför att regeringen bör se över alternativ för att bryta anhöriginvandrades isolering, bl.a. genom att låta denna grupp ingå i etableringsprogrammet.

8. Civilsamhällets betydelse för integrationen, punkt 5 (C)

av Martina Johansson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3190 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 34.

Ställningstagande

Civilsamhället har en viktig – och underskattad – roll i mottagandet av nyanlända. Här finns nätverk som förmår koppla de nyanlända till arbetsliv och jobbmöjligheter, och här finns kunskaper om det svenska samhället. Jag anser att civilsamhällets roll i integrationsprocessen bör stärkas. När det gäller formerna för bidragsgivningen till civilsamhället noterar jag utskottets hänvisning till budgetpropositionens resultatredovisning, men jag delar inte utskottets bedömning att utvecklingen entydigt går i positiv riktning.

Jag anser därför att regeringen bör låta utreda hur en större del av integrationsprocessen kan ske i samverkan med civilsamhället, bl.a. genom att se över hur statens tilldelning av resurser till civilsamhället kan fördelas för att skapa långsiktiga partnerskap, till skillnad från dagens projektfinansieringsmodell.

Särskilt yttrande

Integration (SD)

Magnus Persson (SD), Ann-Christine Frohm (SD), Sara Gille (SD) och Mats Arkhem (SD) anför:

Sett i backspegeln var invandringen till Sverige under lång tid ohållbar. I kombination med en kravlös integrationspolitik ledde den till omfattande samhällsproblem och samhällsekonomiska kostnader. Men alltsedan makt-skiftet 2022 och inom ramen för Tidösamarbetet har vi sett till att den bristande anpassningen till det svenska samhället har stått högt på den politiska dagordningen.

Regeringen och Sverigedemokraterna genomför nu steg för steg de förändringar som krävs för att öka kraven på anpassning och underlätta återvandring för de som inte har integrerats i Sverige. Och asylinvandringen är nu den lägsta sedan 1985.

Dessa reformer är viktiga steg i rätt riktning, men mer behöver göras och reformtakten måste hållas i. Vi kommer att återkomma i andra sammanhang med ytterligare förslag för att skapa ett samhälle där de som har laglig rätt att stanna i vårt land förväntas bli en del av vårt samhälle, främst genom egen ansträngning. Det är vår utgångspunkt att detta arbete kommer att fortsätta långt bortom nästa val.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:119 av Jamal El-Haj (-):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta initiativ till ett nationellt program där kommuner och myndigheter erbjuder praktikplatser för arbetslösa bidragstagare med motionen som underlag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:130 av Jamal El-Haj (-):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att praktik i största möjliga mån ska matcha utbildning och yrkesbakgrund, ha kvalitetssäkrade handledningsrutiner och bidra till sociala och professionella nätverk som stärker etableringen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra tillgången till information genom en central, användarvänlig digital portal – exempelvis via UHR eller Arbetsförmedlingen – och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:131 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga en kommission för att motverka klanstrukturer och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:162 av Nima Gholam Ali Pour (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att utreda nationell integrationsplikt för invandrare och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:179 av Nima Gholam Ali Pour (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att tillsätta en utredning om hur lämpliga myndigheter kan åläggas en skyldighet att vidta åtgärder för att försvaga eller avveckla institutioner eller delar av institutioner som stärker eller främjar parallella samhällen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:265 av Martin Westmont (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda invandringens undanträngningseffekter för den inhemska befolkningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:593 av Staffan Eklöf och Rashid Farivar (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska låta genomföra en grundlig kartläggning av vad som utgör det svenska och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1019 av Jamal El-Haj (-):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja värdet av humanitet, att visa medkänsla, respekt och förståelse för våra medmänniskor, oavsett deras bakgrund, kultur eller tro, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1023 av Jamal El-Haj (-):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla människor i Sverige ska känna sig inkluderade, så att det inte längre råder ett vi och de utan bara ett vi, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att medvetandegöra fördomar och arbeta för ökad förståelse och dialog i samhället och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1025 av Jamal El-Haj (-):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka tillgången till språk- och integrationsprogram och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka samarbetet mellan företag och utbildningsinstitutioner och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa mentorskapsprogram och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka medvetenheten och utbildningen om mångfald och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fokusera på regional integration och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1026 av Jamal El-Haj (-):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sluta peka ut vissa grupper av människor som de ”onda” och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1032 av Jamal El-Haj (-):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att integrationsinsatser, inklusive språk- och yrkesutbildning, ska prioriteras för att snabbare få nyanlända i egen försörjning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:1211 av Eva Lindh m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ta fram en struktur för att ge nyanlända invandrare en kontaktperson eller kontaktfamilj och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1282 av Josefin Malmqvist (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en nationell reglering som innebär att nyanlända som omfattas av bostättningslagen maximalt bör erbjudas bostad av kommunen i två år och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1284 av Josefin Malmqvist (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samhällsorienteringen behöver ses över och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1485 av Jamal El-Haj (-):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att stärka integrationen av syrier som kommit till Sverige efter 2015, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och införa snabbare och mer effektiva system för validering av utländska utbildningar och yrkeskompetenser, särskilt för personer från Syrien, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla en nationell strategi för integration av syrier som kombinerar språkutbildning, arbetsmarknadsinsatser, psykisk hälsa och bostadsplanering, i nära samarbete med kommuner och civilsamhälle, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1506 av Jamal El-Haj (-):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att särskilt prioritera insatser för utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1520 av Emma Ahlström Köster (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utreda och presentera en nationell strategi för värdegrund och samhällsgemenskap kopplad till integration och medborgarskap och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i EU-samarbetet ska se över möjligheten att verka för en gemensam värdegrundsstrategi, liknande de satsningar som genomförts i exempelvis Danmark och Finland, för att möta integrationsutmaningar och värna frihet och fred, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:1533 av Emma Ahlström Köster (M):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att skärpa kontroller och sanktioner mot personer som medvetet undviker att delta i arbetsmarknadsinsatser eller samhällsintroduktion, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att stärka tillgången till språk- och arbetsmarknadsinsatser, validering av utländska examina samt matchning mot arbetsgivare och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att ta fram en nationell strategi med tydliga mål för ökad självförsörjningsgrad bland utrikes födda och andra grupper som i dag är långvarigt beroende av bidrag, och redovisa resultaten årligen, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1606 av Mauricio Rojas (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om separatismens innebörd och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om de separatistiska strukturerna i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om separatismens följder och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en resolut kamp mot separatismen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en samlad strategi i kampen mot separatismen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1712 av Ann-Sofie Alm (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa lagstiftning som kriminaliserar organiserad tillämpning av parallella rättssystem, exempelvis sharialagar, i de fall dessa står i strid med svensk lag, jämställdhet och mänskliga rättigheter, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att stärka tillsynen över aktörer som verkar för att införa eller tillämpa parallella rättssystem i Sverige på ett sätt som hotar individens rättigheter och den svenska rättsordningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1811 av Aida Birinxhiku (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att öka kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck i nyanländas samhällsorientering och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2760 av Lawen Redar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över alternativ för att bryta anhöriginvandrares isolering och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag för att förbättra livsvillkoren för nyanlända med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3190 av Jonny Cato m.fl. (C):

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till ökad självförsörjning för nyanlända genom att införa ett etableringslån i stället för etableringsbidrag och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att större hänsyn ska tas till individuella kriterier såsom tidigare arbetslivserfarenhet när beslut fattas om vilken kommun en nyanländ

ska hänvisas till inom ramen för bosättningslagen och tillkännager detta för regeringen.

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en större del av integrationsprocessen bör ske i samverkan med civilsamhället och om att utreda hur statens tilldelning av resurser till civilsamhället kan allokteras för att skapa långsiktiga partnerskap och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3587 av Ida Karkiainen m.fl. (S):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna intentionerna i bosättningslagen med ett jämnt mottagande i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3591 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur utrikes födda kvinnor ska komma i arbete och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3592 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka etableringen och bryta segregationen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om effektiv integration och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrad etablering för utrikes födda kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att individualisera etableringstillägget och tillkännager detta för regeringen.